

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, elok. 21 - Wed. Aug. 21, 1996

FINNISH AMERICAN WEEKLY

92. vuosikerta Vol. XCII No. 33

50 cents

Nokialle puhelinkaupat Yhdysvaltoihin

Nokia tuo Yhdysvaltain markkinoille ensimmäiset sekä analogisissa että digitaalisissa verkoissa toimivat matkapuhelimet. Sopimuksen arvo on 100 miljoonaa dollaria.

Nokia teki sopimuksen kaupasta amerikkalaisen AT&T Wireless Service (AWS) yhtiön kanssa. Yhdysvaltain markkinoilla myytävät puhelimet valmistetaan Nokian tehtaalla Teksasissa.

"AWS:n päätös ottaa käyttöön uusia palveluja ja verkkojen ominaisuuksia on tärkeä edistysaskel digitaalisten matkapuhelinten yleistymisessä Yhdysvalloissa", sanoo Nokia Mobile Phonesin Amerikan-toiminnoista vastaava johtaja **Kari-Pekka Wilska**.

Yhdysvalloissa viime vuonna myydyistä matkapuhelimista vain alle kymmenen prosenttia oli digitaalisia. Euroopassa sen sijaan digitaalisten matkapuhelinten osuus oli 60 prosenttia ja Aasiassa lähes 50 prosenttia.

Elisabeth Rehn huolissaan ihmisoikeusloukkauksista

YK:n ihmisoikeusraportoijan Elisabeth Rehnin mukaan ihmisoi-
keusloukkaukset ovat entisessä Jugoslaviassa pahentuneet sitten viime kevään.

"Tilanne oli jollakin tavalla parempi keväällä, viha oli jonkin verran laantunut. Mutta tällä hetkellä ei tunnut hyvältä", kuvaili Rehn kahdeksatta matkaansa entisen Jugoslavian alueelle viime viikolla Hel-
singissä.

Rehn vieraili matkansa aikana Kroatianssa Krajinan alueella, Bosniassa Mostarissa sekä tynkä-Jugoslaviassa Montenegrossa, jossa hän kävi ensimmäistä kertaa.

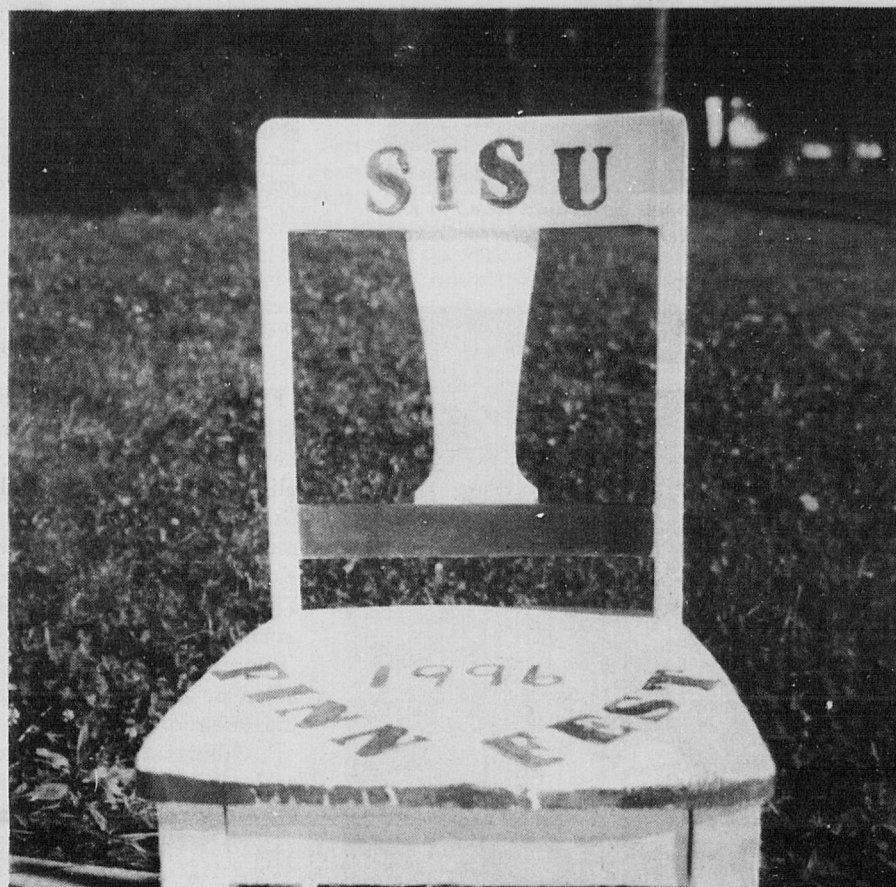
Rehnin mukaan Bosnian syyskuussa pidettävien vaalien kaikki osapuolet ovat painostaneet äänestäjiä rekisteröitymään "oikeisiin paikkoihin". Tämän osapuolet pyrkivät muodostamaan itselleen suotuisia enemmistöjä.

Rehn onkin vedonnut Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestöön Etyjiin, jotta ainakin pahimmat väärinkäytökset rekisteröinnissä voitaisiin korjata.

(STT)

Elisabeth Rehn palasi juuri kahdeksannelta matkaltaan entisen Jugoslavian alueelle.

Even the chairs had sisu at FinnFest USA '96

The much talked about item at this year's FinnFest held August 7-11, 1996, in Marquette, MI, were the 1,200 painted chairs found all over the Northern Michigan University campus and downtown Marquette. The chairs were painted blue and white with Finnish sayings, family names, etc., and were in constant use by the festival participants. More about the festival on page 6.

Special offer for new RAIVAAJA subscribers!

Three months for five bucks! Whether you read Finnish or English, RAIVAAJA will keep in touch with your roots, current Finnish American activities and events in Finland. Subscribe today!

Name _____

Address _____

Note: This offer is limited to new subscribers only and expires on September 30, 1996. Regular USA subscription rates are \$23.00 a year, \$15.00 for six months, and \$11.00 for three months. Send this coupon and your check payable to Raivaaja Publishing Company, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVAAJA

pages 6-13

- Scandinavian Fest '96 in Stanhope (NJ) on Labor Day Sunday
- 'Finnish Visitors Week' in Fitchburg (MA)
- The Olympics and Nostalgia

Kuoron puheenjohtaja Anneli Saraluhta (vas.) ja johtaja Simo Kangas laskemassa seppelettä Oskari Tokoin haudalle.

Kukkaseppele koristamassa Oskari Tokoin hautaa.

Keski-Pohjanmaan Maakuntakuoro lauloi Suomalaisen rukouksen johtajansa Simo Kankaan johdolla samasta maakunnasta kotoisin olleen Oskari Tokoin haudalla.

Kuorovierailu Kokkolasta

FITCHBURG, MA - Keski-Pohjanmaan Maakuntakuoro vieraili Fitchburgissa heinäk. 31. - elok. 3. päivinä. Ohjelmassa oli konsertti Elm St. Lähetyskirkossa, tutustumiskierros kaupungintalolla, taide-museossa ja historiallisessa yhdistyksessä. Koska kuoron kotipaikkakunta Kokkola on Fitchburgin sisaruskaupunki, Fitchburgin pormestari Jeffrey A. Bean julisti viikon "Suomalaisvieraiden viikoksi". Kaupunki oli myös kuoron kunniaksi järjestetyn illalistilaisuuden isäntä.

Fitchburgista kuoro jatkoi Kanadan kautta Marquette, Michiganiin, missä se esiintyi FinnFest USA '96 juhlilla.

Ralf Porko kiittämässä Fitchburgin pormestari Jeffrey A. Beania kaupungin kuorolle lahjoittamasta huovasta. Bean puolestaan sai vastaanottaa viime vuonna painatetun kultaisen Kokkolan 375-vuotisjuhlamitalin.

Kuorolaiset tutustuivat myös Fitchburgin historiallisen seuran kokoelmiin.

RAIVAAJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Periodicals postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaaja, P. O. Box 300, Fitchburg MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX 508-343-8147

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

MUISTA testamentissasi RAIVAAJAA!

Siten turvaat
suomalaisten perintöiden
jatkuvuuden.

Exchange rate

August 14, 1996
1 Finnish mark = US \$.2247
1 US \$ = 4.4505 FIM
Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Elokuun 21 p., Soini, Veini
Elokuun 22 p., Iivari, Iivo
Elokuun 23 p., Varma, Signe
Elokuun 24 p., Perttu
Elokuun 25 p., Loviisa
Elokuun 26 p., Ilma, Ilmi,
Ilmatar

Elokuun 27 p., Rauli
Elokuun 28 p., Tarmo
Elokuun 29 p., Iines, Iina,
Inari

Elokuun 30 p., Eemil, Eemeli
Elokuun 31 p., Arvi
Syysk. 1 p., Pirkka
Syysk. 2 p., Kimmo
Syysk. 3 p., Linnea, Nea
Vanamo

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1996: \$7,643.44

Weini W. Kirkmanin muistolle
Helen & Ralph Kirkman, Concord, NH \$100.00

Henry & Dorothy Järvinen, Kensington, MD \$5.00

Kiitos lahjoittajille!

Suomen poliisi kansainvälisiin tietojärjestelmiin

Sisäministeri **Jan-Erik Enestam** (r) mukaan Suomen poliisilla on kahden ja puolen vuoden kuluttua valmiudet ottaa käyttöön kansainväliset tietojärjestelmät.

Kansainvälisiin tietojärjestelmiin pääseminen edellyttää ns. Schengen-sopimukseen liittymistä. Näillä näkymin Pohjoismaat allekirjoittavat sopimuksen tämän vuoden loppuun mennessä. Enestamin mukaan sopimus astuu voimaan kuitenkin vasta tammikuussa 1999.

Enestamin mukaan poliisi satsaa kansainvälisten tietojärjestelmien kehittämistyöhön noin 10 miljoonaa markkaa seuraavien kahden ja puolen vuoden aikana. Vuosituhannen loppuun mennessä on tarkoitus ottaa käyttöön autopäätteitä, jolloin partioautoista voi suoraan tehdä automaattisia kyselyitä myös kansainvälisiin tietojärjestelmiin.

Jan-Erik Enestam

Pohjolan pääministerit Helsinkiin

Pohjoismaiden pääministerit ovat koolla loppukuusta Helsingissä. Kokous järjestetään 26. elokuuta.

Kokouksessa käsitellään mm. Pohjoismaiden lähialueyhteistyötä, energiapolitiikkaa ja ajankohtaisia EU-kysymyksiä.

Pohjoismaiden pääministerillä on ollut tapana kokoontua yhteiseen palaveriin joka kesä. Tämänvuotinen kokous oli alunperin tarkoitus järjestää juhannuksen jälkeen.

MUISTITHAN UUSIA TILAUKSESI

Advertisers take notice!
You can buy this space for

\$6.75

Meksikolaiset Suomen metsissä

Meksikolainen senaattorivaltuuskunta vieraili äskettäin Suomessa. Vierailun päätarkoituksena oli tutustua Suomen metsäalaan sekä vaihtaa kokemuksia organisaatioista ja laeista.

Valtuuskunnan mukana Suomeen saapui Meksikon ympäristöministeriön metsähoidon kehittämisosaston pääjohtaja. Työvierailu tapahtui Suomen viranomaisien kutsusta.

Senaattorit vierailivat Helsingin lisäksi Riihimäellä, Imatralla ja Punkaharjulla. He kävivät myös tärkeissä metsäalan yrotyksissä.

Pala Turistiklubin historiaa

AILI TOKKOLA
LANTANA, FL

Menen taakse vuosia kun Turistiklubilla oli voimakas näytelmäseura. Haali täyttyi yli lupamäärän. Tikettejä myytiin yli 800 kappaletta ja usein pienellä pakolla. "Emme ole täällä ensi sunnuntaina ja haluamme nähdä näytelmän."

Haalissa ei ollut ilmastointia, joten ambulanssi oli kutsuttava joka näytöksen jälkeen. Kuumassa haalissa saivat sairauskohtauksen ja ambulanssi sei sairaat, joista monet eivät enää palanneet jokapäiväiseen elämään.

Anna Jaakkola oli allemerkinnyt keskustelut, että pitäisi saada ilmastointi tanssisaliin. Pyysimme Hannes Värettä kolmanneksi, mutta hän kielsi: "En mene noitten likkojen kanssa porukkaan, Väinö on

vihamainen."

Käännymme Matti Ristimäen puoleen, ja lupasi. (Väinö Heinonen oli puheenjohtaja 21 vuotta.)

Tässä komiteassa ei ollut sihteeria eikä pöytäkirjoja. Nämä kolme jäsentä toimivat hyvässä sovussa ja yhteismääräyksessä.

Kokouksessa ilmoitettiin, että rahaa tarvitaan jos jäsenet haluavat viltään tanssisaliin. Jäseniä tuli melkein sata, vaikka oli kesäaika. Rahaa saatiin lupauksina yli 8,000 dollaria, joka oli uskomaton, mutta niin kovasti halusivat ilmastointiin.

Sinä kokouksessa kun äänestettiin ilmastoinnista, tuli Väinö pöydän taakse. Jäsenet hermostuivat, mutta Hilka Lampi oli vannotettu, että jos Väinö ilmoittaa kokouksen loppuneeksi, niin silloin kansa porukkaan, Väinö on

äänestetään ilmastointi isoon saliin, kun jäsenet ovat sitä varten tulleet."

Väinö sanoi: "Ei sitä nyt tässä kokouksessa äänestetä."

Jäsenet rupesivat huutamaan yhteen ääneen: "me olemme tulleet sitä varten ja nyt äänestetään".

Toimitus tapahtui kästen nostolla. Väinö sanoi, "nyt Aili lue kädet". Väinö erehtyi, sillä äänet oli helppo laskea. Alas jäi kolme kättä, Väinö, Valfrid Heiven ja näytelmäseuran sihteerin Morson.

Käytettiin ne vanhat aukot. Jos ne olisi suljettu, olisi täytynyt maksaa 15,000-20,000 eikä ollut rohkeutta tehdä velkaa.

Anna Jaakkola hoiti englannin kielen virallisissa papeereissa. Matti Ristimäki on poistunut, mutta me "likat" ollaan vielä elävien kirjoissa.

Nykyiset toimessa olevat jäsenet eivät katsoneet taulua sen arvoiseksi ja heitettiin roskiin. Se oli pala historiaa.

Fly Finnair and earn Delta SkyMiles.

Finnair & Delta announce a new worldwide partnership with 145 years of experience.

Finnair and Delta, two of the most experienced airlines in the world, have entered into a code-sharing agreement for Finnair flights between New York and Helsinki. Now, you can call Finnair and make reservations for the only nonstop flights to Helsinki, and through Helsinki to Europe. In addition, Finnair offers twice-a-week, nonstop service between Miami and Helsinki.

Fly anywhere in the world on Finnair and earn Delta SkyMiles. Delta SkyMiles members now earn mileage credit on all Finnair International scheduled flights. And beginning this Spring, Finnair Plus members will earn mileage credit on all Delta flights anywhere in the world.

Finnair passengers will have easier connections. With the Finnair/Delta partnership, you'll be able to make one reservation and get the best connections Finnair and Delta have to offer to and from Helsinki, and through Helsinki to the rest of Finland, Scandinavia, Russia, and the Baltics.

Finnair now operates from Delta's JFK Flight Center. To make connections easier and assure passengers a uniform standard of service throughout their journey, all Finnair arrivals and departures take place at Delta's convenient JFK Flight Center. So, when you're traveling to other cities in the U.S., you'll be able to take the most convenient Delta connection right from the Delta JFK Flight Center.

Finnair Business Class passengers are invited to use Delta VIP lounge.

All Finnair Business Class passengers now have free access to the Delta VIP passenger lounge in the Delta JFK Flight Center.

For reservations or information, call your travel agent or Finnair.

1-800-950-5000

FINNAIR

Worldwide Partners

Delta Air Lines

Sofia Rantala

SHREWSBURY, MA - Sofia A. (Rintalahti) Rantala, 96, kuoli heinäk. 31, 1996 Thornton hoitokodissa Northborossa sairauden murtamana. Hän oli 1957 kuolleen Robert Rantalalan leski.

Hän oli syntynyt Suomessa Samuel ja Amanda (Hivala) Rintalahden tyttärenä ja saapui Yhdysvaltoihin 1921. Hän asui ensin Worcesterissa ennen kuin muutti Shrewsburyyn 1924. Northborossa hän oli asunut useita vuosia.

Edesmennyt oli työskennellyt kodinhoitajana.

Kaipaamaan jäi tytär Ethel A. Berard, Shrewsbury; veli Onni Rintalahti Suomessa; sisko Linda Viljanen, Spokane, WA; kolme lapsenlasta; viisi lapsenlasten lasta; neljä lapsenlasten lastenlasta; ja sisarusten lapsia.

Hautaaminen New Swedish hautausmaahan.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137

Ystävällinen palvelu

PYSÄKÖINTITILAT

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

KEENE, NH - Irja S. "Iddie" Linna, 72, 168 Eastern Ave., kuoli elok. 12, 1996 kotonaan. Hän oli vuoden 1994 toukokuussa kuolleen Veikko "Andy" Linnan leski.

Hän oli syntynyt toukok. 19, 1924 Fitchburg, MA:ssa Frans ja Vera (Stenvall) Sulinin tyttärenä. Hän kävi paikallisissa kouluja ja oli

Osmo O. Sulkala

NEEDHAM, MA - Osmo Oiva Sulkala, 92 Lincoln St., kuoli heinäk. 20, 1996. Hän oli asunut aikaisemmin Maynardissa.

Kaipaamaan jäi puoliso Claire (Mathey) (Stata) Sulkala; kaksi tyttäretä, Virginia Galanos, Portage, IN ja Karen Dabritz, Rowley; kolme poikaa, Bruce Sulkala, Jacksonville, FL, Eric Sulkala, Canton ja Kurt Sulkala, Granby; poikapuoli Charles Stata, Nashua, NH; veli Charles Sulkala, Norwood; 14 lastenlasta sekä neljä lastenlasten lasta.

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä

BOLSTER

Monumental Works

DAVID J. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. 207-743-2673

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

SAWYER-MILLER
HAUTAUSKAPPELI

129 ELM ST., FITCHBURG

123 MAIN ST.
WESTMINSTER

763 MASS. AVE.
LUNENBURG

henkilökuntaan kuuluu suomea puhuva henkilö

Palvellut monta suomalaista sukupolvea

Howard J. Miller, hautaustoimittaja
508-345-6778

Kuolleita

Irja S. Linna

honor oppilas Fitchburg High Schoolissa saadessaan päästötodistuksen 1942. Hän soitti rumpuja koulunsa soitokunnassa.

Edesmennyt muutti New Hampshireen 1950-luvun alussa, ensin Swanzeyyn ja myöhemmin Keeneen.

Hän työskenteli kirjanpitäjänä Adams Lumber Co.:ssa, minkä toiminnasta hän huolehti miehensä kanssa. Myöhemmin hän oli kirjanpitäjänä Troy Johnson Tree Service firmassa. Fitchburgissa hän oli työskennellyt Simonds Saw and Steel Co.:ssa sekä United Cooperative Societys-ssa.

Kaipaamaan jäi poika Andrew F. Linna, Keene; tytär Rebecca S. Linna, Keene; sisko Eira S. Perko, Lunenburg, MA; sekä useita sisarusten lapsia.

Hautaaminen toimitetaan hiljaisuudessa perheenjäsenien keskuudessa.

Hautaustoimisto Fletcher huolehti järjestelyistä.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella: Kingsbury Center for Cancer Care, 580 Court St., Keene, NH 03431; Hospice, 69 Island St., Keene, NH 03431; Raivaa Publishing Company, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420 tai Finnish American Club of Salma, P.O. Box 30, Fitchburg, MA 01420.

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 603-863-2113
42 Main St., Newport, NH

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY
452-1680

Hopewell Junction, NY
221-9234

Fishkill, NY
896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

Bosk
Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

John A. Bosk, Sr.
Donald G. Dufault

Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL
ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA

PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:

• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES • CHURCH • CHAPEL • CEMETERY • RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

Ashburnham
Memorial Chapel

33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

John A. Bosk, Jr.
Ina A. Davidson

Kent M. Lämsä

WESTMINSTER, MA - Kent M. Lämsä, 49, 98 Barthrick Road, kuoli elok. 12, 1996 kotonaan pitkänä sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt jouluk. 1, 1946 Hartford, CT:ssa Toivo W. ja Celia C. (Chase) Lämsän poikana ja oli asunut suurimman osan elämästään Westminsterissä. Hän sai päästötodistuksen Oakmont Regional High Schoolista Ashburnhamissa 1964 ja jatkoi opintojaan Fitchburg State Collegessa.

Edesmennyt oli työskennellyt 25 vuoden ajan Simonds Saw & Steel Co.:ssa Fitchburgissa.

Lämsä kuului Messiah Lutheran seurakuntaan Fitchburgissa. Hän oli innokas jääkiekon pelaaja ja oli pelannut useissa paikallisissa liitoissa. Hän harrasti ulkoilua.

Kaipaamaan jäi äidin lisäksi kaksi veljeä, Dean A. Lämsä, Cambridge ja Justin C. Lämsä, Westminster; sisarusten lapsia; ja läheinen ystävä Brenda A. St. Amand, Lunenburg.

Hänen isänsä oli kuollut 1995.

Hautaustoimisto Sawyer-Miller, 123 Main St., huolehti hautaamisesta Woodside hautausmaahan.

Näyttelijä Vili Auvinen

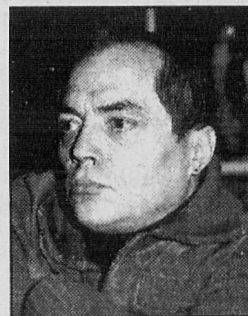
Tamperelainen näyttelijä-ohjaaja Vili Auvinen on kuollut. Auvinen oli syntynyt Lohjalla vuonna 1931.

Auvinen teki pitkän päivätyön Tampereen Työväen Teatterissa, ensin vuodesta 1953 näyttelijänä ja sitten ohjaajana -61 lähtien. Hän toimi myös uusien teatterisuku-

polvien opettajana Tampereen yliopiston näyttelijäkoulutuksessa.

Parhaiten suuri yleisö muistaa Auvisen kuitenkin hänen televisiotöistään niin ohjaajana kuin näyttelijänä. Yksi suosituimmista suomalaisista tv-sarjoista oli aikoinaan Heikki ja Kaija, jossa nimiosissa näyttelivät Vili Auvinen ja vaimonsa Eila Roine.

Elokuvan ystäville Auvinen on varmasti syöpynyt muistiin pienestä, mutta intensiivisestä Asumamiehen roolista Tuntemattomassa sotilaassa.

Vili Auvinen

May
Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY

Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Tokoi tutkija etsii perhemajoitusta

Etsin perhemajoitusta Fitchburgista 1-8 syyskuuta väliseksi ajaksi (useampiinkin majoituspaikka sopii). Olen Helsingin yliopiston Historian laitoksen tutkija. Tutkin Oskari Tokoita ja kirjoitan hänen elämäkertansa koskevan väitöskirjan.

Olen kotoisin Pohjanmaalta. Tulen Fitchburgiin tutkimaan Tokoita koskevia papereita ja haastattelemaan hänet tunteita henkilöitä. Olisin kiitollinen kaikista Tokoita koskevista tiedoista.

Ystävälliset majoitusta ja mahdollisia tietoja koskevat vastaukset Raivaajan toimittukseen: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600. Puhelin 508-343-3822.

Elisa Määttä
Helsinki, Suomi

Seurakunnat

Fitchburg, MA

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radioharkaus HYVÄ UUTISET lähetetään joka sunnuntaiamuuna asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Rukoukskokoukset jatkuvat entiseen tapaan kodeissa.

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä 343-9659.

Elm St. Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 9:30 aamulla. Pastori John Buczynski saarnaa. Pikkulapsille on järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltoisin klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltoisin klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoisin klo 2:00 iltopäivällä.

Miesten ryhmä järjestää vuotuisen grillikana-päiväillensä sunnuntaina, elok. 25. p:nä klo 12-1:30 ip. seurakunnan kesäleirillä Wyman järven rannalla Westminsterissä. Aikuiset \$6.00, alle 12-vuotiaat lapset \$3.00. Lippu- ja saa jäseniltä sekä Crane Travel, Bemis Rd., 342-8684 sekä numerosta 342-3789. Kaikki tervetulleita!

Messiah Lutheran seurakunta

Kesäajan sunnuntaiset kirkonmenot ovat seuraavat syyskuun 1. päivään asti.

Klo 9:00 aamulla raamattutunti ja pyhäkoulu. Klo 9:45 jumalanpalvelus.

Huom! Suomenkielisiä jumalanpalveluksia ei pidetä elokuussa.

Sinivalkoisten tuolien FinnFestissa

MARQUETTE, MI - Elok. 7-11, 1996 pidetty FinnFest USA '96 juhla veti ennätysjohdon Northern Michigan Universityn kampukselle suomalaisen kulttuurin ja perinteen merkeissä. Yli 8,000 juhluvieraan joukolla oli valittavaan runsas joukko luentoja sekä musiikki- ja tanssiesityksiä. Välillä saattoi tutustua torin runsaaseen valikoimaan. Ja silloin kun oikein väsytti, saattoi istahtaa hetkeksi kautta kampuksen ja kaupungin ripoteltuja sinivalkoiseksi maalattuja tuoleja (yllä). Alakuva FinnFestin juhlaillalliselta. Siinä fitchburgilainen Irene Vilakari jutustelemassa FinnFest USA '96:n toisen varapresidentin Jon Saaren kanssa. Saaren toisella puolella hänen puolisonsa Christine Saari.

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
elok. 24. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Dori Wells
soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Subscribe to
RAIVA AJA

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Fitchburg, MA

Finnish-American Club of Saiman vuotuinen syystori pidetään sunnuntaina, syysk. 15. p:nä klo 10. aam.-3 ip. satol tai paistol.

Mukana on 35 kaupustelijaa, jotka myyvät käsitöitä, suomalaista lasia, kirjoja, koruja, elintarvikkeita, saunatuotteita ja muita erityisarvikkeita.

Virvokkeita ja viihdettä myös tarjolla.

Suomalaisseuroista ja kirkoista koostuva Keskuskomitea järjestää viidennen vuotuisen taidenäyttelyn sunnuntaina, lokak. 27. p:nä klo 11 aam.-5 ip. Saiman Puiston klubirakennuksessa.

Kaikki amerikansuomalaiset taiteilijat ovat tervetulleita osallistumaan maalauksillaan, valokuvillaan, puutöillä ja veistoksillaan.

Lisätietoja ja osallistumiskaavakkeita saa osoitteesta: 360 Blossom St., Fitchburg, MA 01420 tai soittamalla 508-342-7909.

FCC:n kirpputori

FITCHBURG, MA - Finnish Cultural Center pitää kirpputorin lauantaina, elokuun 24. päivän äklo 8:00 amm. - 2:00 ip. nykyisen toimitalansa pysäköintialueella, 109 Massachusetts Avenue, Lunenburg (Fitchburgin rajalla).

Kahvia ja pullaa saatavissa.

FCC toivoo myyntitavaran lahjoituksia. Ne voi tuoda paikalle perjantai-iltana klo 6:00-7:30 välisenä aikana.

Kaikki tulot Finnish Cultural Center'n toiminnan tukemiseksi.

**Vanhempi
naishenkilö
etsii asuinkaveria
puhetoiveriksi,
autokuskiksi yms.**

Lisätietoja:
Berkliö
P.O. Box 826
Ashburnham, MA

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu
**KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN**

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Tel. 508-343-4853
Elno E. Niinimäki
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILJOITA

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

- Our own service department to our customers
- New customers always welcome
- Our third generation

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

*The Finnish-American***RAIVAAJA****Finns here, Finns there, Finns everywhere . . .**

When reporting on FinnFest USA '96, the biggest difficulty is deciding where to begin.

This one definitely was the biggest FinnFest in many ways. The attendance was the largest. The number of lectures and performances of any kind was bigger than in previous years. An unusually large representation of participants from Finland was evident. This was also the first FinnFest which had an entire city participating.

Over 8,000 Finns and others interested in Finnish and Finnish American culture flocked to the University of Northern Michigan in Marquette August 7-11, 1996, to participate in FinnFest USA '96.

The festivities got started with an old-fashioned fourth-of-July-style parade on one of the main thoroughfares of the city. Finnish flags, blue and white balloons and Finn-Fest USA '96 signs were hanging on poles, lampposts and storefronts.

The blue and white painted FinnFest chairs flanked the sidewalks serving as inviting resting places for those with tired feet. Many locals had come with their own lawn-chairs and parasols to make the long wait in the blazing sun somewhat easier.

Not only did the city of Marquette get festival participants from each state of the union except one (Tennessee) but also this summer's hottest weather up to that point.

The people lining the sidewalks looked so Finnish that if it were not for the English language and the American style architecture one could just as well have been in Finland. These were Finnish faces.

The parade consisted of

Riitta Uosukainen, Speaker of the Finnish parliament riding in the parade.

Some younger FinnFesters parading.

marching bands, national and local FinnFest representatives, various Finnish American organizations, politicians - Riitta Uosukainen, speaker of the Finnish Parliament, included - clergymen, John Vikström, Arch-

bishop of the Evangelical Lutheran Church of Finland, among them, and many family reunion floats.

The parade ended in Mattson Lower Harbor Park where numerous vendor tents were set up and ready to serve throughout the festival. Music and dance performances were held every day, from afternoon into evening.

The basics of each FinnFest could be found here, too. Yes, dances were held nightly, there was a *tort*, and lectures with *Kalevala* themes were on the program.

Because of such a huge turnout the *tort* vendors said that the sales were best yet. Some ran out of items even before the weekend.

Finnish glass designer Olva Toikka was seen at the *tort* autographing his famous colored birds. This was his first FinnFest, and he was totally unprepared for the number of people eager to purchase his birds.

"I was starting to feel guilty being there," he commented.

For some of the older participants, the distances between the university dorms, the lecture halls and the general registration area where the dining halls were located proved to be a hardship, especially during the first two hot and humid days.

But luckily the Finns have *sisu*, so everyone managed without major difficulties.

One really nice touch was the thousand or so (actually there were 1,200 of them) painted chairs scattered all over the campus and downtown Marquette. The chairs were painted blue and white with Finnish sayings, family names etc., and were in constant use by the festival participants.

Mary (Piekkilä) Wright, of Marquette, was responsible for this great idea. At the festival banquet she announced that late Sunday afternoon (the closing day) the chairs would be gathered in one area.

"And those without owners will be auctioned off," she said.

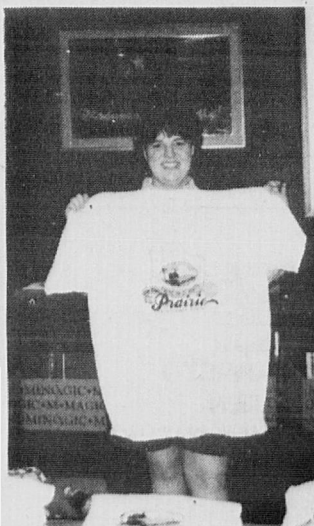
There were so many lectures that it was impossible to even try to get to them all. Some were offered twice, but even then one could attend only a fraction of them.

The performances of Richard Impola's English translation of Kalle Päätalo's play *Sustart* and the gala festival con-

turn to FINNS page 8

FinnFest USA board member Raymond Lescellus, left, and John Vikström, Archbishop of the Evangelical Lutheran Church of Finland, at the banquet.

Chanda Leonard of Minot, ND, holding "Finns on the Prairie" t-shirt.

Jaakko Laajava, Finland's ambassador to U.S., speaking at the festival banquet.

FinnFest USA annual meeting

FinnFest will return to New England

It is official now. FinnFest will be returning to New England.

The much anticipated announcement that New England will be hosting the 1998 annual gathering of the Finns came during the FinnFest USA annual meeting held August 8 in Marquette (MI).

At the meeting Robert Selvä, president of FinnFest USA, invited Henry Hirvi, of Paxton (MA), to the podium to talk about the bid of holding FinnFest USA '98 in New England.

Hirvi said that a group of 18 people, representing various New England states, decided after four exploratory meetings to make a bid for the 1998 festival even though a specific site had not yet been picked.

"We hope to have this stage completed by the last quarter or earlier," he stated. He added that most likely the festival will be held in central Massachusetts, southern Maine or New Hampshire.

"We feel enthusiastic, and we want your input. It will partly influence our decision regarding the site," Hirvi said.

Hirvi and Carol Pärssinen, of Arlington (MA), are co-chairs of the interim planning committee.

Satu Mikkola elected to the board

Satu Mikkola, of Camas (WA), vice president of FinnFest USA '95, was elected to represent the west on the FinnFest USA board. She is replacing Consul E. Norman Westerberg, of Seattle (WA), who has served since 1990.

Re-elected were Robert Selvä, of Owatonna (MN), representing the mid-U.S. and Roy Palo, of Newark (DE), representing the east.

President Selvä thanked Westerberg "for all his years of service" and presented him with FinnFest USA official

banner.

"It makes me happy to see all these people to work for such a good cause," Westerberg stated when accepting his gift.

Carl Pellonpää, president of FinnFest USA '96, was invited to say a few words.

"I'm still walking about 450 feet above the water," he commented, adding that "I have never seen so many people in the streets of Marquette."

Pellonpää said that 350 volunteers had signed up to work in three hour shifts Wednesday through Sunday. A local volunteer center had been hired by the festival to manage the volunteers.

The total of 19 committees with chairs or co-chairs were in charge of operations, he added.

"The reception of the city has been great. We have so many Finnish flags all over the city that I still see flags in my eyes," he added.

"I just hope that mother nature cooperates," Pellonpää quipped as he rushed out of the meeting.

Future festivals

Next on the podium was Marion Bottila Anderson, chairperson of FinnFest USA '97, which will take place June 19-22, 1997, in Minot, North Dakota.

"I am kind of overwhelmed by this one. Don't expect anything like this," she commented, explaining that North Dakota Finns are scattered around, not concentrated in any one place.

"There are many pockets of Finns on the prairie, though, but they are finally starting to admit that they are Finns," she continued with laughter.

Anderson explained that the festival dates were picked because North Dakota is farming country. July is wheat harvesting time, and thus a bad time for a national

festival.

"Minot is a progressive town. Hospitality is our thing. We have much to offer," Anderson stated.

FinnFest USA '99 will be held in Seattle/Tacoma (WA) area.

"We do not have a committee or chair yet," Consul Westerberg stated. He added that a large group of senior advisors who participated in the '89 Seattle FinnFest are participating in the planning stages.

"We have decided to hold it on the campus of the University of Washington July 22-25, 1999."

FinnFest USA 2000 will be a joint festival with Canadian Finns. The planning committee has decided to hold it in Toronto because it appears that crossing the border back and forth is not as easy as first envisioned.

Exact dates have not been picked, but most likely the festival will take place the end of June or beginning of July.

Old and new friends

President Selvä then introduced Tauri Aaltio, former executive director of Finland Society, whom he called "Mr. FinnFest."

"Without his guidance and assistance this would not be possible," Selvä stated. "He and Suomi-Seura are the reasons why we are here."

Selvä presented Aaltio with blue and white FinnFest suspenders.

Aaltio commented that according to an old Finnish saying "tärkeästä henkilöstä sanotaan, sinä menet ja paukuttelet henkseleitä." [when an important person walks he snaps his suspenders]

Selvä then introduced Larserik Häggman, the editor of Finland Bridge magazine published by Finland Society.

"I would have liked to be two or three persons to participate in all of these lectures," Häggman stated. He expressed his pleasure seeing that

Satu Mikkola

Finnish culture is still thriving among the third and fourth generations.

Häggman went to explain that currently Finland Society's biggest challenge is dealing with the new, mostly European, immigration.

"But this does not mean that

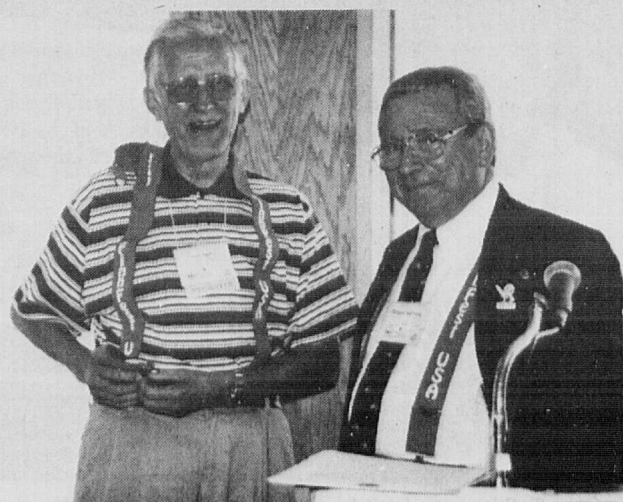
turn to ANNUAL MEETING page 9

Larserik Häggman

Carl Pellonpää

Tauri Aaltio, left, was presented FinnFest USA suspenders by president Robert Selvä.

Outgoing board member, consul E. Norman Westerberg, left, received an official FinnFest USA banner from president Robert Selvä.

Finnish News Digest

Foreign ownership of Finnish business up in EU era

Foreign companies mostly come to Finland to buy firms, not to set up new production facilities. So far this year foreigners have bought 50-60 Finnish companies.

European Union membership has sped up the rate of corporate mergers. Still,

Finns invest more overseas than foreigners do in Finland.

Swedes and other Europeans have been the most eager to buy Finnish businesses, but Asians and Americans are also trying to avoid EU customs barriers via Finland. (HS)

Birth rate in decline

The birth rate is decreasing sharply in Finland. During the first half of the year there were 31,200 births, which is 1,500 fewer than during the same period of 1995. This is the smallest number of births since 1987.

The total birth rate for 1996 is expected to remain below last year's level, because the

birth rate during the second half of the year is usually smaller.

The number of deaths, meanwhile, rose by 700. Altogether 15,700 Finns died during the period of January through June. The population of Finland is now 5,124,500. (Demari)

New gold find in Lapland

An extremely promising gold deposit has been found in the village of Kistala, near Kittilä, in Finnish Lapland.

Finland's geological research center, GTK, has been studying the area for a couple of years. The land where the deposit is located is privately owned.

At the moment it seems that there is enough gold in the soil to start profitable mining.

Kistala's deposit seems to be larger than the one in Pahtavaara in Sodankylä, where a Swedish-Finnish mining company, Terra Mining, started a gold mine early this summer.

Ahti Silvennoinen, GTK's regional director in Lapland, estimates that there are altogether about 10,000 kilograms of gold hidden in the ground at Kistala. (HS)

Customs seizures of alcohol up

Finnish customs officials confiscated more alcohol last year than at any time since prohibition ended (1932). During 1995, customs seized 183,600 liters of alcoholic beverages and spirits.

Customs officials say that

the smuggling is connected to professional organized crime.

All of the major smuggling attempts were uncovered during inspections of heavy vehicle and container traffic. The amount of drugs seized has also grown. (HS)

Scandinavian Fest to add 'Northern Lights' evening performance

STANHOPE, NJ - Come... be a viking for a day... and evening! Enjoy a smörgåsbord of fun by day and an evening of light classical performance at the 12th annual Scandinavian Fest '96, a great Labor Day weekend family heritage, food, craft, kids and music event. The Fest is an all-day celebration to enjoy and promote the cultures, history, and ethnic flavors of the Nordic countries - Denmark, Estonia, Finland, Iceland, Norway, and Sweden - through a variety of Nordic and American food, entertainment, music, dancing, crafts, imported and American handcraft gifts, kid's activities, and lectures by exhibitors and performers in traditional folk dress from the U.S. and Scandinavia.

Day-trippers of all nationalities - especially in the mid-Atlantic and New England states - are invited to historic Waterloo Village in Stanhope on the Sunday of Labor Day Weekend, September 1, from 10 'til 9. This year, the Fest has added a special evening presentation of light classical performance, "Nordic Lights," at 7:30.

All-Day Entertainment

Enjoy the Norwegian, SVEA, Skandinöje, & Raleigh Folkdancers; the Annie Galle Dance Co. Danish ballet; the popular The Swede & the Norwegian accordion duo; Sigríður Jónsdóttir, Icelandic mezzo-soprano; Hannu Mäkipuro, Finnish tenor; the Gramercy Brass of New York; the Daughters of Scandinavia, hardanger fiddlers; Ed Hopf, Estonian kannel; the Scandinavian Accordion Club;

the Estonian Women's Ensemble; Swedish singing/guitar/violin duo Visans Väninnor; Hanny Budnick teaching folkdancing; talks & lectures on Vikings, about the Lenape Indians & early Swedish colonists, & on "Beginner's Genealogy"; and more...

Nordic Lights at 7:30

At a separate evening performance in Waterloo's music tent, watch the Oona Haaranen Dance Company; see Mika Pohjola, Finnish pianist; hear Erika Sunnegård, Swedish mezzo-soprano; and enjoy Misikanten, the brother/sister cello/soprano duo of Maarit & Matteus Vaga.

Kids under 14 are free

Kids can enjoy a clown making balloons and magic, ride a "Dalahäst" pony, join kids' folk dances with Visans Väninnor, do creative arts, "Be a Star" in participatory story-telling, watch Children's Theater about the Vikings, explore the Indian village at Waterloo, and pet the Village's farm animals.

Nordic and American Cuisine

But the unique food attracts many of the Fest crowd. Sample at over 20 food booths to discover the traditional favorite Swedish pancakes with lingonberries, Swedish meatballs, and smoked grilled salmon along with those irresistible Scandinavian baked goods.

You can find Lapskojs, a stew traditionally made with reindeer venison, and källemar, but the less adventurous can also find familiar American hot dogs, 'burgers, fries, sausage sandwiches, ice cream, pierogis, and pizza.

Gifts, handicrafts

Over 70 imported gift and handicraft booths at the Fest offer items of wood, paper, textiles, glass, straw, ceram-

ics, gold, silver, and iron from all of Scandinavia. Prices range from \$2 for a knickknack to \$250 for a finely handwoven nordic sweater. Early holiday shoppers find a goldmine of distinctive Nordic and American gifts.

Details

The Fest begins at 10 a.m. and closes about 9 p.m. - rain and shine - on Labor Day Sunday, September 1, at the beautiful historic Village of Waterloo in Stanhope (NJ) near Hackettstown. The Village of Waterloo is a national historic site where you can also explore 28 historic structures and crafts to get an authentic impression of early American life in this restored 17th and 18th-century industrial village.

The special evening Nordic Lights program of light classical performance in Waterloo's music tent at 7:30.

Scandinavian Fest is Easy to Find. It's a short trip from most east-coast areas. An hour west of Manhattan and a half hour from Pennsylvania's Pocono mountains, the Fest is easily reached by following signs for Waterloo from Exit 25 off I-80 in NJ.

Costumes Encouraged - the Fest encourages national folk-dress to add to Fest's atmosphere and offers free admission to those in authentic Nordic national folk dress.

The Fest welcomes food vendors, handicraft & imported gift vendors, performing entertainers, children's activities, and demonstrating artisans, preferably with a Scandinavian theme. Those interested may contact the craft/gift vendor chair, 610-759-8965; the food vendor chair, 717-223-0241; or the entertainment chair, 908-542-8150.

Scandinavian Fest Inc.

FINNS

from page 6

cert with guest conductor and composer Atso Almila and soloists Jorma Hynninen, Laura Hynninen and Ilmari Räikkönen were sold out and enthusiastically received.

On two days Salolampi mini language village and a children's educare program were held in a near-by elementary school.

Athletic events were not forgotten either. Heading the list was a canoe race featuring professional, world class paddlers. FinnFest Sisu Triathlon and FinnFest 5K Run were held, as was a kansankävely (people's walk).

And we should not forget the world's largest sauna which

turn to FINNS next page

Mary Wright, above, was responsible for the blue and white chairs.

Finnish glass designer Olva Toikka was kept busy autographing his birds.

Salolampi Fall Adult Week

BEMIDJI, MN - Come and join the excitement at this year's Salolampi Fall Adult Week, September 6-11, at Salolampi Finnish Language Village.

Experience the Finnish language and culture at this special program for adults. Join other Finns to brush up on your Finnish or enrich your understanding of the Finnish language.

Learn a new craft, participate in Finnish songs and dances, eat lots of Finnish food and relax in the serene North Woods of Minnesota.

Four lectures are also planned. Liisa Ojala, designer and educator, will give a presentation on Karelian culture. Anita Middleton, who assisted her parents, Sylvia and Lawrence Hokkanen, in writing *Karelia: A Finnish-American Couple in Stalin's Russia, 1934-41*, will present a program on North American Finns in Karelia.

Also, Kip Peltoniemi, multi-talented musician, will speak about the origin of the contemporary folk music scene in Finland. Bob Peterson, owner of Irma's Finland House in Virginia (MN), will give a presentation on Finnish glass. And Lynn Laitala, editor of the *Finnish American Reporter*, will discuss "Cultural Diversity and Finnish American Press involving the impact of World War II on Finnish American Communities."

Salolampi, one of the Connecticut to SALOLAMPI page 11

ANNUAL MEETING

from page 7

we will ignore the older immigrants," he stated.

He talked about the Finnish satellite television which will start operation in Europe in October or November. Finland Society is hopeful that in the future North American Finns, too, could enjoy such a service.

A much talked about matter within Finland Society, according to Häggman, is forming a parliament for Finns abroad.

"Finns all over the world would get together to discuss their problems, their needs. We want you to discuss this to see if this is something you need or is it needed only for European Finns," he said.

Fitchburg, MA

Artists wanted

The Central Committee, consisting of all Finnish-American organizations and churches, will sponsor its fifth annual art show at Saima Park on Sunday, Oct. 27, 11 a.m. to 5 p.m. Saima Park is located on Scott Rd., off Ashby State Rd. (Rt. 31), also off Rindge Rd.

All Finnish-American artists are encouraged to display their paintings (all medias), photography, woodcarving or sculpture at this special non-juried show.

For information and applications, send to 360 Blossom St., Fitchburg, MA 01420, or call 508-342-7909.

Armas Kaukoranta

Fall tori

The Finnish-American Club of Saima Inc. is holding the annual "Fall Fair" -Tori, the Finnish market place - Sunday, Sept. 15, 10 a.m. to 3 p.m., rain or shine, at Saima Park.

We have a fun day planned for all of you. We will have 35 vendors (tables) selling general crafts, Finnish glassware, books, jewelry and other specialty items, food, sauna products, etc.

You never know what you are apt to find for sale at one of the many tables. What a way to start your Christmas shopping!

All kinds of entertainment. Refreshments available: clam chowder, hot dogs, soda and ice cream with special Finnish berry topping. Coffee and Finnish coffeebread will be available.

The public is invited to come and spend the day having fun.

Armas Kaukoranta

FINNS

from previous page

was set up on NMU Memorial Field. Prior to the FinnFest 500 people had registered for the sauna event, according to the organizer, David Savolainen, of Negaunee.

The total of 658 participated, breaking the previous record of 304 people in a sauna at one time. It was said that the youngest participant was under a year, the oldest over eighty. And even Santa Claus was sighted in his red outfit.

More about FinnFest USA '96 in future issues...

Littleton, MA

Kaleva events

A special Friday night Penny Sale will take place on August 23 at Fort Pond, Littleton, beginning with refreshments (hotdogs, hamburgers, salad, beverages, Finnish pastry) at 5 p.m.

The public is invited to join in the old-fashioned fun. Many nice prizes will be raffled off.

On Sunday, September 1, a Labor Day Breakfast will be served pondside at Fort Pond, Littleton, from 7 to 11 a.m. Eggs, bacon, homefries, pancakes, toast, Finnish pastry, hot beverage and juice are included.

The Annual Kaleva Fair will be held at Fort Pond, Littleton, on Saturday, September 14, from 9 a.m. to 2 p.m. Freshly baked *ritsu*, pastry, hot dogs, hamburgers, sandwiches, beverages, arts and crafts, plants and a raffle will be offered. Prizes are a handmade quilt, handmade afghan and a \$50 cash prize.

Located a short distance from the West Acton/Littleton exit off Route 2, Fort Pond is on Kaleva Road. Take Newtowne Road heading towards Littleton; then turn right at the double stone markers.

The Maynard Ladies and Knights of Kaleva's clubhouse is handicapped accessible. There is ample free parking.

For information, please call 508-897-2693 or 263-2526 or during the day of the fair: 508-264-9044.

Susan Alatalo

Maynard Ladies of Kaleva

Letter to the editor

Housing needed for Tokoi scholar

I am looking for housing in Fitchburg (MA) for the period of September 1-8 (The time can be divided between more than one place). I am a researcher in the Department of History at University of Helsinki. I am researching Oskari Tokoi and am writing his biography as my thesis.

I am Ostrobothian. I'm coming to Fitchburg to research Tokoi's life and to interview people who knew him. Any information regarding Tokoi will be gratefully acknowledged.

Replies regarding housing and Tokoi information should be forwarded to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600. Phone 508-343-3822.

Elisa Määttäla
Helsinki, Finland

Kalenteri

CONNECTICUT

- Sept. 5 - Finnish American Heritage Society monthly meeting, 7 pm, Finnish Hall, 76 N Canterbury Rd, Canterbury.
- Sept. 8 - Cemetery Research, 1 pm, Finnish Hall, Canterbury. Sponsored by FAHS.
- Sept. 28 - Tori/Open Market, 10 am-3 pm, Finnish Hall, Canterbury. Sponsored by FAHS.

ILLINOIS

- Aug. 25 - LFAS annual family picnic, 12 noon-dusk, McCollum Park, 67th St, Downers Grove.

MAINE

- Aug. 25 - Open House, 1-4 pm, Finnish American Heritage Center, West Paris.

MASSACHUSETTS

- Aug. 23 - Penny Sale, 5 pm, Fort Pond, Littleton. Refreshments include Finnish pastry. Sponsored by Maynard Kaleva.
- Aug. 24 - Flea Market, 8 am-2 pm, 109 Massachusetts Ave, Lunenburg. Coffee & coffeebread will be available. Benefit of Finnish Cultural Center.
- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by Dori Wells. Sponsored by FACS.
- Dance, 7-11 pm, Sovittaja Park, Finn Park Rd, Rutland. Music by Bert Stromholm.
- Aug. 25 - Dinner, 12 noon, U K Temperance Society camp, 83 Suomi Rd (off Rte 36), Pembroke.
- Aug. 31 - Supper, 5 pm, U K Temperance Society camp, Pembroke.
- Dance, 8 pm, Saima Park, Fitchburg. Music by Dori Wells. Sponsored by FACS.
- Sept. 1 - Breakfast, 7-11 am, Fort Pond, Littleton. Sponsored by Maynard Kaleva.
- Sept. 8 - Dinner, noon, U K Temperance Society camp, Pembroke.
- Sept. 11 - Finnish-American Club of Saima monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg.
- Sept. 14 - Annual Fair, 9 am-2 pm, Fort Pond, Littleton. Sponsored by Maynard Kaleva.
- Fall Fair, pm, & supper, 5 pm, U K Temperance Society camp, Pembroke.
- Dinner Dance, Sovittaja Park, Rutland. Menu to be announced; dance 7-11 pm, music by Ed Hendela. Reservations by Sept. 10: 508-853-5174 or 508-886-6202. Sponsored by FACR.
- Sept. 15 - Fall Tori '96, 10 am-3 pm, Saima Park, Fitchburg. Sponsored by FACS.
- Sept. 20 - Finn Night, Viking Club, 410 Quincy Ave, Braintree.

MICHIGAN

- Sept. 7 - New Generation meeting, 10 am-noon, Finnish Center, 35200 W Eight Mile Rd, Farmington Hills.
- Sept. 9 - Finnish Language classes begin, 7:30-9:30 pm, Finnish Center, Farmington Hills. 10-week course. Registration at 7 pm. For more info: 810-478-9638.
- Sept. 22 - Finnish-American pageant, 6 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

MINNESOTA

- Aug. 24-25 - Summer Folk Festival, Finn Creek Open Air Museum, off Hwy #106, New York Mills. More info: 218-385-2233. Sponsored by Minnesota Finnish-American Historical Society Chapter 13.
- Sept. 6-11 - Fall Adult Week, Salolampi, Finnish Language Village, Bemidji. Language instruction, arts & crafts, lectures. Meals feature Finnish, Finnish-American cuisine. Registration deadline Aug. 31. For more info: 800-450-2214; 218-586-2214; fax 218-586-3697.

NEW JERSEY

- Sept. 1 - Scandinavian Fest '96, 10 am-9 pm, Waterloo Village, Exit 25 off I-80, Stanhope. Entertainment includes tenor Hannu Mäkipuro, Oona Haaranen Dance Co., pianist Mika Pohjola. Food, craft, gift vendors. More info: 908-542-8150; tickets 717-595-3297. Sponsored by Scandinavian Fest Inc.

VERMONT

- Nov. 1-3 - Finn-Funn Weekend, Cortina Inn, Killington. Reservations (with deposit) requested by May 1. For more information, call 860-887-8111 or 860-889-7820. Sponsored by FAHS of Canterbury (CT).

Events subject to change without notice

The perfect gift any time of the year:
A SUBSCRIPTION TO RAIVA AJA

The Number
You Need
For Your
Financial Needs

Financial
Advisors

American Express Financial Advisors Inc.
Joyce I. Hannula CFP
Certified Financial Planner
508 832-6368

© 1996 American Express Financial Advisors

**FINNISH-AMERICAN REST HOME
AMERICAN-FINNISH NURSING HOME**
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FL 33461
TELEPHONE (407) 588-4333

Enjoy independent living in our beautiful Rest Home or if needed, 24 Hour Care in our Nursing Home. Live in a Finnish atmosphere at affordable rates. Call or write for further information.

FITCHBURG, MA - The city of Fitchburg and its Finnish community were treated to an exciting evening of elegant music by its sister city's choir. The Keski-Pohjanmaan Maakuntakuoro presented a stirring performance of classical choral church music, Friday night, August 2, at the Elm St. Congregational Church. The church was full to the last seat.

Greetings to the Sister City of Fitchburg and audience were given by Simo Kangas, director of the choir. Armas Kaukoranta, from the Elm St. Church, gave greetings to the choir as well as a resounding thank you at the conclusion of their performance, and expressed the audience's obvious delight, as demonstrated by their instantaneous standing ovation!

It was a rare treat to listen to a choir of such talent, and so well directed by Simo Kangas.

The program consisted of church choral works by well-known Finnish and world composers, Konsta Jylhä, Oskari Merikanto, Toivo Kuula, Taneli Kuusisto, Jean Sibelius, ending with "Finlandia" by Sibelius, always treasured by the Finns.

Intermission for the choir gave us an organ solo, an excellent soloist Pekka Mat-

tila, as well as a delightful duet given by Verna Ponkala and Simo Kangas.

Near the conclusion of the evening they sang a few Finnish folk songs for the audience.

Rarely do you hear an audience listening so quietly - you could have heard a pin drop.

The evening was concluded with an elegant coffee service

and social hour, arranged by the Elm St. Congregational Church choir, to celebrate the performance.

The choir had a busy stay here, arriving at the quarters in Searstown on July 31 which was planned for shopping and relaxing having just come from two concerts in Connecticut.

The next day they were

guests of the City of Fitchburg. Gifts were presented to the city by the choir and gifts for the choir presented by Mayor Jeffrey Bean. A video of the city of Fitchburg was shown, followed by a walking tour of the Fitchburg Historical Society and the Fitchburg Art Museum. After which the choir attended a luncheon in their honor at the Best

Western Hotel.

Before returning to their quarters they visited the grave of Oskari Tokoi, first prime minister of Finland at the Forest Hill cemetery. There they laid a wreath and sang in his honor. The last stop was for a sound check and short rehearsal at the church.

That evening they were guests of honor, as was the Sysmä folk dance group, also in the area, at a reception at Salma Park for dinner, followed by dancing to music by Veikko Honkala.

On August 2, the concert day, we started with a visit to the Cathedral of the Pines in New Hampshire. There they sang impromptu at the altar and toured "The Pine Church" as the choir called the cathedral. They were presented with a tape of the history of the cathedral, which was viewed abroad their bus returning to their quarters to prepare for the concert.

They enjoyed the Searstown quarters with its shopping and Chinese restaurant and said they will remember breakfast at Denny's for a long time.

The Elm St. Church was able to present the choir with \$1,100 towards their expenses for the American tour.

Barbara & Armas Kaukoranta

The Provincial Choir of Central Ostrobothnia shown above during their concert August 2 in the Elm Street Congregational Church, Fitchburg (MA).

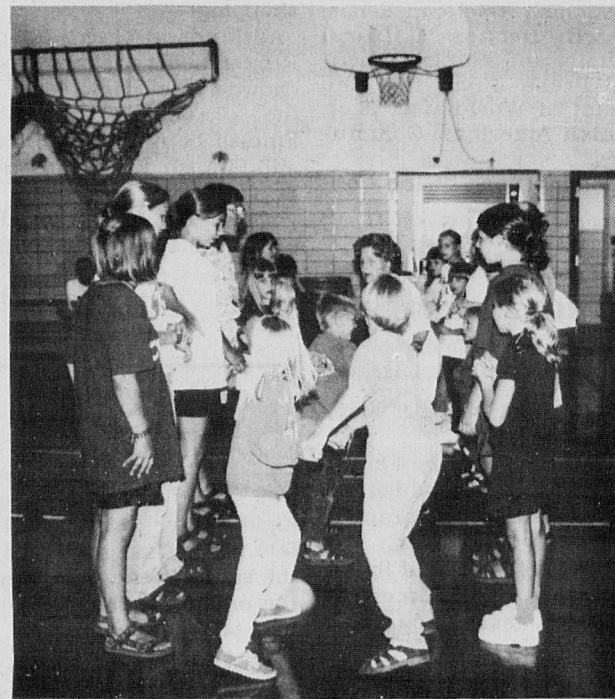
Photo: Armas Kaukoranta

Provincial Choir of Central Ostrobothnia visitors from Fitchburg's Sister City Kokkola

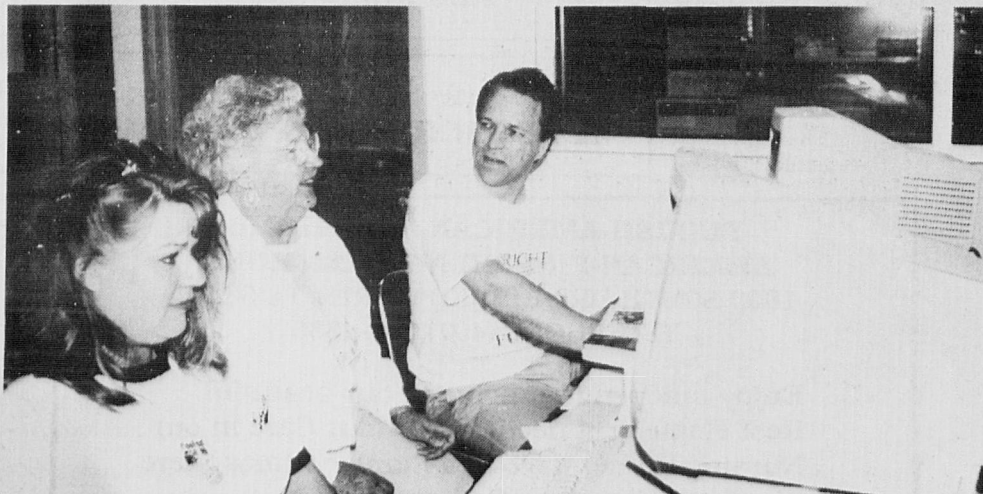
FinnFest USA '96 photos

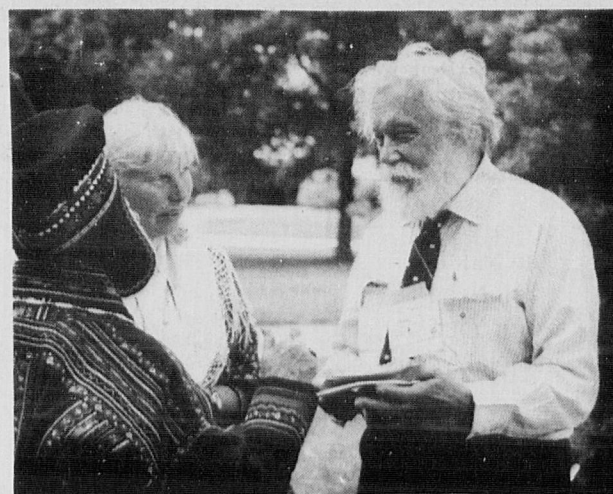
Kotwun Katku, Finlandia Foundation's new 'Performer of the Year' entertaining during the banquet.

Children's activities were held in a nearby elementary school.

Irene Ilmonen, left, of Negaunee, MI, and Edith Kaske, of New Milford, NJ, looking for ancestors with the help of Jouni Korkkasaari from Siirtolaisuusinstituutti (Institute of Migration) of Turku, Finland.

Nillo Koponen, right, of Fairbanks, AK, exchanging arctic stories.

I have diligently been watching the Olympics and have been stirring up a lot of memories of days long ago. Seeing all the activities makes me long for those teen-age years when I, too, was an athlete involved in the very Olympic sports appearing now on the TV screen.

Oh, I, aged 17-18, wasn't participating in international sports meets, only those organized by INTO, our Waukegan Workers Hall sports group. The Finnish dictionary explains *into* to mean eagerness, ardor, zeal, enthusiasm, interest. And all of that we members had when we competed in track meets arranged by INTO which took place during the summer picnics held in some away-from-city woodland spot with a suitable cleared arena space. We competed with West Allis and Kenosha, Wisconsin, Chicago, Illinois and maybe even Detroit, Michigan, Finnish gym groups.

The picnics included the usual programs of speeches, poems, chorus singing and even band concerts. And always there was substantial food: coffee and *pulla*, *mojakkas*, baked ham, etc. The track meets included such events as dashes; relays; high, long (then called broad), hop, steps and jumps; shot-put and maybe even javelin throwing.

When I was 17-18 years old, I participated in those Finn-Am track meets during the happy summertime picnics. I ran the 100 meters and was a member of the relay team.

I remember how long and diligently we practiced the passing of the baton. You carried it in your right hand and, in the zone, passed (slapped) it into the left hand of the runner ahead who immediately transferred it to her right hand.

The Finnish Workers' Hall in Waukegan (IL), shown above in an undated photo. This hall was home to INTO, the sports group Eva H. Erickson participated in as a teen-ager.

Photo: Dr. Tolvo O. Tiihonen/Finnish Cultural Center

The Olympics and Nostalgia

by Eva H. Erickson

I don't remember if we ever won a relay, but I do remember that Mary Koski, who probably was twice as old as us teen-agers, was always the anchor person.

I tried practicing the hurdles, but hooked my foot into the hurdle and came down on my knees on the cinder track. I still show cinders embedded in my right knee.

I had one other mishap on the track. One time I stumbled and jammed my running spike into my right inner thigh just above the knee. Two still bright white spots show where the spikes entered.

I was fascinated with Michael Johnson's gold

shoes. When I was four years old (1916), my father left my mother, me and two brothers in Ishpeming and traveled to Waukegan, Illinois, to look for work. He had been blacklisted in the mines because he refused to testify for the mine owners when a miner was killed because of very definite inadequate mine safety practices. Father promised he would send me gold shoes from Waukegan.

It was many, many years later that I finally got my gold shoes. It was in 1937, when I was working at the Rockland State Hospital School of Nursing in Orangeburg, New York. The students, with the cooperation of the local Red Cross Chapter, had shared in arranging a banquet to honor the principal of our school, Frances W. Witte, for all her years of volunteering and serving through the Red Cross. Among other activities, she had been a Red Cross Nurse during World War I and had served in a children's hospital at the foot of Mount Ararat. My gold shoes matched that lovely long evening dress in gold, which I had bought at post-season sales in Waukegan, when I went home for Christmas.

In our track meets I participated in shot-put, the long jump (it was called the broad jump in those days) and in the hop, skip and jump. I probably earned no medals, but I did earn a medal for a 4-foot-high jump. Now, I can hardly manage a small step up or down without hanging on to something. For what track activities I actually won medals I don't remember, but I do have a collection of medals, all pinned to a red ribbon which hangs on my study wall.

Workers Hall didn't provide opportunities for girls to play basketball, but it did for boys.

The INTO team toured the midwest playing various other Finn Hall teams. My brother Ero (and I don't remember his ever taking part in any of the sports) was manager of the team and the tour.

I was very much involved in basketball. At that time (1929-30) girls basketball was a three- or two-court affair. Being a big person, I was always jump center. In high school our senior class team, of which I was a member, won the intermural competition. In nurses training, again, our class won the interclass competition.

Maurice L. Rothschild, who was a member of the Michael Reese Hospital Board of Directors and/or the Nursing School Advisory Committee, gave each of our team members a small gold basketball. Mine was inscribed, Eva H. Erickson, Captain.

It was in New York City that I finally got to play on a Finn Hall girls basketball team. I played as a member of the Prolets of the Finn Hall on 5th Avenue and 126th Street.

In the fall of 1934, I had journeyed to New York City to enroll at Teachers College, Columbia University, to start study for a baccalaureate degree financed in part by a scholarship won at Michael Reese. I stayed in Whittier Hall dormitory on 120th Street and Amsterdam Avenue.

Up the street was 125th Street - Harlem. When I had time, I would walk to 125th St., East to 5th Avenue to the Finn Hall. I can't say I remember much about our Prolets team except we had very nice, red uniforms. And, again, I was the tall one and played jump center. The one game for which vague memories still float through my mind is the one we played with a Harlem girls team. We

played at the Savoy Ballroom and Boy! were we skunked! My team membership came to an end when the semester was over and I had to leave school, having run out of funds.

I can't leave the basketball story at that. Finally, in 1939, after years of mostly part-time and commuting attendance at Teachers College I had a Bachelor of Science Degree in Nursing Education, and I returned home to Illinois to take the job (at age 27) of Director of Nursing and the School of Nursing at Galesburg, Illinois, Cottage Hospital.

I was distressed because no provision had been made for student nurses to have physical sports activity. So I organized a basketball team of faculty, staff and students, which practiced and played at the YMCA down the street. I played, of course.

In one game I came down hard on my left foot and turned it over in pain, but continued to play for a few minutes until I had to give up. I had broken a metatarsal bone and wore a walking cast from toes to above the knee six weeks. My boss said he got more work out of me during that time than he ever had had. And that was the end of my basketball career.

The Olympic swimming events were a great attraction. Of course, Finn Hall sports activity didn't prove, or concern itself with swimming. But in high school swimming was a delight. I actually earned a Red Cross Lifeguard badge.

I even ventured into diving off a springboard. I remember the last three steps - one, two, jump - dive. And many, many years later I undertook to learn to bowl. Again those last three steps, and for a brief instant, when I got to three, I felt panic - what was I supposed to do now?

Undoubtedly, my fondness for swimming greatly influenced my choice to enter the Michael Reese Hospital School of Nursing. It had a swimming pool in the Nurses' Home. By such a slim chance, I couldn't have selected a better school in 1930.

That Senior Life Saving Badge stood in very good stead during the second year of my training (1931-1932). Those empty-of-money depression years! Even though we student nurses got board, room, laundry, tuition, one still needed money for stockings and toothpaste and breakage fees. (If you broke a thermometer, and I often did, you paid for it.)

With the Life Saving Badge, I got to open the pool for the social workers at noon and the students in the evening. I still remember with pride that the second year of my training I earned \$60.00 at 50 cents an hour from opening the pool.

Thank goodness for the late 1920s and early 1930s Finn Hall sports activities.

SALOLAMPI FALL ADULT WEEK from page 9

Concordia Language Villages' four permanent sites, provides a setting reminiscent of Finland in the fall.

The design of the main building, Jyringin Talo, was inspired by the 19th century railroad station in Jyväskylä. It houses dining facilities and kitchen on the upper level and both residential and meeting spaces on the lower level.

Lodging is also available in five cabins, or *mökki*, holding up to eight people each. Each of the cabins is named after a province in Finland. Materials for three of the cabins were imported from Finland and built with the help of volunteers from the Salolampi Foundation.

The first building on the site was, of course, the sauna, which was constructed in 1980. It is used regularly during the summer and will be available during the adult week.

Meals will feature Finnish and Finnish-American cuisine

prepared by Sadie Martin, Salolampi's head cook for many years.

Salolampi is located near Bemidji, four and one-half hours north of Minneapolis and St. Paul.

The fee includes language instruction, arts and crafts, activities, room and board for the entire session.

The deadline for registration is August 31. Call Concordia College at 800-450-2214 to inquire about availability after August 31.

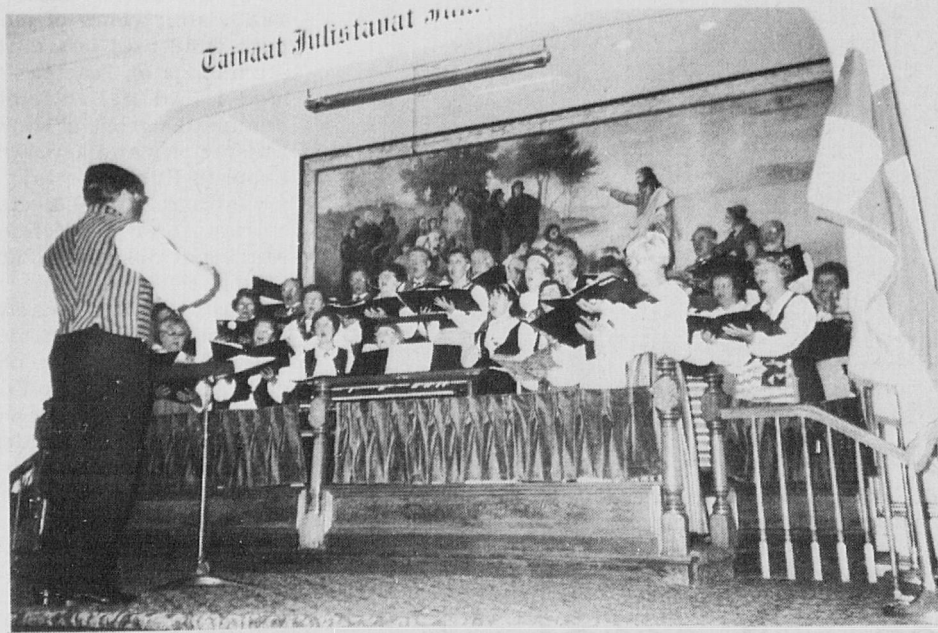
For more information about Salolampi Fall Adult Week, call 800-450-2214; 218-586-2214; FAX 218-586-3697; or write International Programs Office, Concordia Language Villages, 9500 Ruppstrasse NE, Bemidji MN 56601.

Salolampi Fall Adult Week is sponsored by the Salolampi Foundation and Concordia Language Villages, a program of Concordia College, Moorhead (MN).

Concordia Language Villages

Finnish Visitors Week in Fitchburg (MA)

July 28 - August 3, 1996

Keski-Pohjanmaan Maakuntakuoro (Provincial Choir of Central Ostrobothnia) performing at Elm St. Congregational Church.

Anneli Saraluhta, second from right, presenting Nancy Paajanen, foreground left, and Maija Mård with a traditional wooden bowl at the Saima Park reception.

Sysmä girls singing.

Soprano soloist Verna Ponkala.

FITCHBURG, MA - Mayor Jeffrey A. Bean declared the week of July 28 - August 3, 1996 as Finnish Visitors Week due to the simultaneous visits of Keski-Pohjanmaan Maakuntakuoro (Provincial Choir of Central Ostrobothnia, coming from Fitchburg's Sister City Kokkola, Finland) and a folk dance and choral group of Sysmä, Finland.

While in the area the choir gave a concert at Elm St. Congregational Church, visited City Hall, Fitchburg Art Museum and the historical society.

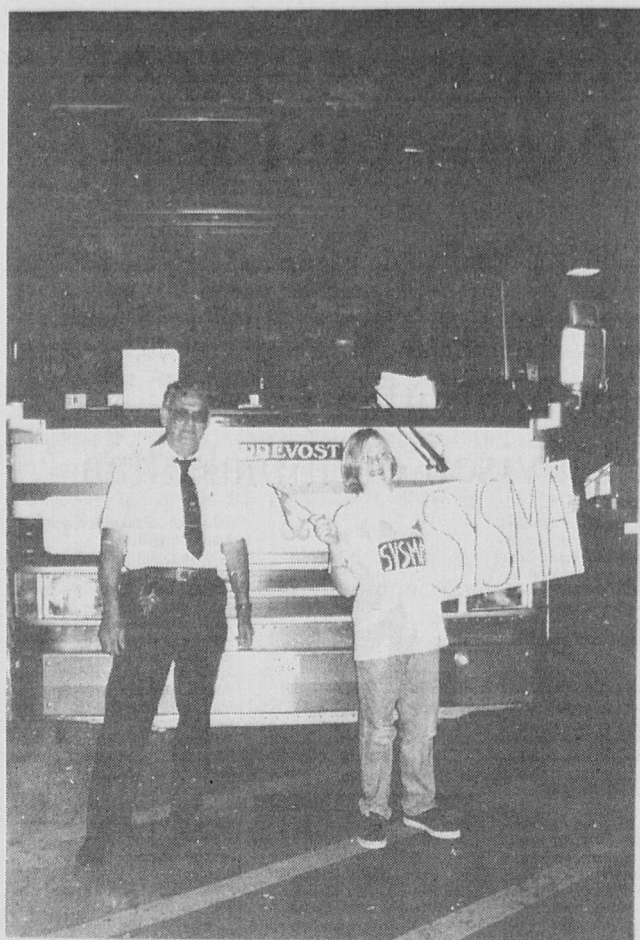
The Sysmä group entertained with a program at Saima Park.

Both groups and host families were treated to a dinner reception hosted by the city of Fitchburg and held at Saima Park.

All pictures by Joyce Hannula unless otherwise noted.

Organizers Arja Niittynen, left, (Sysmä) and Joan Dow (Fitchburg area).

Tuomas Mård welcoming the group at JFK Airport in New York.
photo: Maija Mård

Visitors from Sysmä, Finland

FITCHBURG, MA - A group of singers and dancers from Sysmä, Finland, paid a visit to Fitchburg, July 31 - August 5, 1996. The group was met at Kennedy Airport by Maija Mård and a chartered bus. The first night was spent in New York City and had a sightseeing tour of the city before travelling to Fitchburg.

In Fitchburg the group participated in the activities of "Finnish Visitors Week" and gave a performance at Saima Park. Before continuing on their journey to Niagara Falls and to Canada, a cookout with sauna and swimming took place at Joyce and Lloyd Hannula's in Westminster.

Jani Böhn entertaining with accordion music at the Hannula cookout.

Sysmä group performing at Saima Park.

Heta Nihtilä, Eija Peltola and Tiina Jokinen enjoying lunch at Pickety Place in Mason, NH. They were hosted by Joyce and Lloyd Hannula.

While in the area the group stayed with local host families. They were: Irene Kamila, Jim and Eila Eagle, Sid and Myrtle Walker, Barbara Palomäki, Carl and Tyyne Arlin, Lloyd and Joyce Hannula, Kaarina Mäki, Kerttu Mäki, George and Eila Halfpenny, George and Myra Minkkinen, George and Judy Engman, Roland and Denise St. Laurent, Wilho and Lempi Aalto, Lauri and Pirkko Lassila, Barbara and Rudy Lahti, and Ted and Joan Dow.

All photos by Joyce Hannula unless otherwise noted.

Nancy Paaanen, right, serving ice cream to Liisa Peltola, left, and Irene Kamila.

From the desk of Stig Häggblom:

Atlantan kisat olivat USA:n mielipiteen mukaan loistavat. Menestys oli hyvä ja järjestelyt onnistuivat. Kaulapallisuus tietenkin kävi kylä ilmi, oltiinhan Amerikassa. Näin on aina täällä. Maassa maan tavat. . .

Muu maailma ei antautunut yhtä helposti. Arvosteluja satelee joka puolelta. Kansainvälinen olympiakomitea - kisojen päävastuullinen elin - ei myöskään ole tilanteen tasolla. Ja mikä pahinta, olympia-aatteen tulevaisuus näyttää synkältä.

Helsingin Sanomien Atlantan kolumnisti Juhani Syvänen jätti kisapaikan sanomalla, että kisoissa vallitsi koko ajan epäjärjestys. Ylenpalttisiin kiitoksiin ei ole mitään syytä. Atlanta ei pystynyt tarjoamaan kaikkien aikojen kisoja, Jussi Syvänen sanoo koruttomasti.

Pääkirjoituksessaan päättäjäisten jälkeisenä päivänä *Helsingin Sanomat* käsittelee Atlantan kisoja todeten kisojen synnyttäneen ristiriitaisen vaikutelman.

Suomessa tehtyjä virheitä uinnin piirissä on myös lehden mukaan aihetta pohtia.

"Mitä järkeä on kuormittaa urheilijoita täysin epärealistisilla ennako-odotuksilla", HS kysyy. "Kun niiden kuplat puhkesivat, uimareilla oli vaikeuksia yltää edes omalle tasolle. Syypäitä pitää etsiä yhtä hyvin urheilijoiden ja valmentajien kuin toimittajienkin

suunnalta", *Helsingin Sanomat* sanoo ja moitti vielä KOK:n omissa äääreissään eläviä jäseniä, jotka eivät pysty lukemaan ajan merkkejä.

Ajan merkkeihin kuuluu myös kisojen alla se, että vapaassa maailmassa elävät sanomalehdet kirjoittavat maailman menosta sen minä parhaaksi katsovat.

Näin kesäkuussa miltei kaikki Suomessa ilmestyvät sanomalehdet käsittelevät Jani Sievistä jossakin muodossa - myös *Helsingin Sanomat*, jolla oli Sievisen pitkä haastattelu.

Kesäkuun 26. päivänä HS antaa näkyvästi palstatilaa uutistoimisto reuterin listoille, joilla kerrottiin Atlantan ennakkosuosikeista, ja joille Jani Sievinen oli päässyt ainoana suomalaisurheilijana.

Reuterin mukaan Sievinen oli ilahduttanut suomalaisia tv-katsojia jo talvella uimala kilpaa delfinien kanssa Australian harjoitusleirillä. Suomalaiset saavat "kultapojastaan" lisää iloa heinäkuussa Atlantassa, jossa hän tavoittelee jopa neljää kultamitalia.

Reuter toistaa ihastellen, kuinka vaalea suomalainen pitää hallussaan 200 metrin sekauinnin maailmanennätystä ja kuinka hänellä on mahdollisuuksia kärkeen myös 400 metrin sekauinnissa, 200 metrin vapaauintissa, jossa hän voitti yllätyksellisesti vuosi sitten Euroopan mestaruuden, sekä

Kun Helsingin Sanomat tyrmäsi Atlantan kisat

Helsingin Sanomat, keskiviikkona 26. kesäkuuta 1996

URHEILU

Puolalaismeloja kiinni dopingista, tshekkiläinen sai paikan Atlantaan

DORNACH - Puolan naisten kajakkelinon menetti Atlantan olympiapaikkansa, jonka se saavutti Sevillan karsintakilpailuissa 11. toukokuuta.

Nelosessa melonut Iwona Pyzalska antoi positiivisen dopingnäytteen Waltzissa 27. huhtikuuta Puolan olympiavalintakilpailuissa.

Kansainvälisen melontaliiton sääntöjen mukaan Pyzalska sai kahden vuoden kilpailukiellon, joka päättyi 28. huhtikuuta 1998.

Puolalaiskanootin sijasta Atlantaan nousi karsintojen ensimmäinen putoaja Tšhekki. (STT)

Vantaan Jalkapalloseura cupin pikkufinaaliin

Jalkapalloilun Suomen cupin pikkufinaalin joukkueet ovat jo selvillä. Vastakkain ovat Rakuunoiden A-nuoret Lappeenrannasta ja III divisioonan Vantaan Jalkapalloseura.

Pikkufinaali pelataan Olympiastadionilla 3. marraskuuta ennen varsinaista cupifinaalia.

Reuter hehkuttaa jo Jani Sievisen olympiakultaa

Atlantaan 23 päivää

Uinnin olympiakultaan tähtäävä Jani Sievinen on päässyt ainoana suomalaisena uutistoimisto Reuterin listoille, joissa kerrotaan ennakkoon Atlantan kesäkuuhin valmistautuvista huippu-urheilijoista. Reuter levitti juttunsa maailman laajuisen levitykseen tiistaina.

Reuterin mukaan Sievinen ihastutti suomalaisia television katsojia jo talvella uimalla delfinien kanssa kilpaa harjoitusleirillä Australiassa. Suomalaiset saavat "kultapojastaan" lisää iloa heinäkuussa Atlantassa, jossa hän tavoittelee jopa neljää kultamitalia.

Sievisestä, 22, tulee Atlantassa todennäköisesti ensimmäinen suomalainen uinnin olympiavoittaja, Reuter kertoo. "Odotamme, että Sievinen ottaa vähintään yhden kullan, mutta emme pane pahaksemme, jos niitä tulee enemmänkin", valmennuspäällikkö Kari Ormo sanoo uutistoimistolle.

Reuter toistaa ihastellen, kuinka vaalea suomalainen pitää hallussaan 200 metrin sekauinnin maailmanennätystä ja kuinka hänellä on mahdollisuus kärkeen myös 400 metrin sekauinnissa, 200 metrin vapaauintissa, jossa

hän voitti yllätyksellisesti vuosi sitten Euroopan mestaruuden sekä 200 metrin selkäuinnissa.

"Joka päivä ajattelen olympialaisia", Reuter lainaa Sievisen kesäkuusta haastattelua Helsingin Sanomissa.

Reuter kertoo, että Sievinen valmistautui olympialaisiin uimalla 20 kilometriä päivässä. Harjoittelu tapahtui isän Esan Sievisen valvovan silmän alla. "Esa on entinen puuseppä, joka lopetti oman työnsä ja aloitti uimahallin

valvojana voidakseen seurata poikansa harjoittelua."

Reuter antaa runsaasti tilaa myös Sievisen kiinteällä perhe-elämällä: isän lisäksi äiti ja muu perhe elää tiiviisti Janin takana. "Äiti suunnittelee hänen ruokavalionsa, tyttöystävä pyörittää Janin fanikerhoa ja myy Janin nimikirjoituksella varustettuja lippalakeja, perheen ystävät auttavat tukijoiden saamisissa ja antavat sijoitusneuvoja."

"Perheen hyvä ystävä on myös kääntänyt valmennusoppaan Esulle, joka puhuu vain suomea", Reuter kertoo.

Reuterin jutun loppuosa korostaa vielä, että Sievinen on vaarallinen vastustaja olympialaissa kenelle tahansa. "Hän (Sievinen) on uinut kaksitoista maailmanennätystä ja 129 Suomen ennätystä. Hän on hyvä."

Atlantan kisojen jälkeen Sievinen pitää pitkistä aikaa loma ja asettuu asumaan uuteen asuntoon, joka valmistuu hänen kotipaikkakseen Nummelaan. Uuteen taloon ei tule uima-allasta; Sievinen ei tuo työasioita kotiansa.

"Se on ainakin varmaa, että Esa ja minä vietämme lomamme täysin eri paikoissa", Reuter lopettaa. (HS)

Olympiakisojen ns. jälkipyykki on meneillään kaikkialla - myös Suomessa. Maan suurin sanomalehti Helsingin Sanomat oli valppaasti liikkeellä heti kisojen jälkeen. Tässä kuitenkin kesäkuun 26. päivän lehti, jolloin käsittelyn kohteena oli uutistoimisto Reuterin kisoja koskeva ennakkovetkaus.

200 metrin selkäuinnissa.

"Joka päivä ajattelen olympialaisia." Reuter lainaa Sievisen kesäkuusta haastattelua *Helsingin Sanomissa*.

Ei tuossa mitään merkittävää ole. Jani Sievinen oli

tuossa tilanteessa - kesäkuussa - uinut 12 maailmanennätystä ja 129 Suomen ennätystä, ja hän oli hyvä. Sehän tiedettiin.

Ja Reuter helposti lainaa *Helsingin Sanomaa*, koska se on Suomen suurin sanoma-

lehti.

Elämä on kerta kaikkiaan sellaista, että me kaikki yrittämme uida delfinien kanssa kilpaa, olimme sitten uimareita, KOK:n jäseniä tai vaikkapa pääkirjoitusten kirjoittajia.

Ahtisaari mitalikahvitilaisuudessa:

"Täysi syy olla tyytyväinen tulokseen"

Ihan hyväksi luonnehti presidentti Martti Ahtisaari suomalaisurheilijoiden ponnasta Atlantan olympiaki-soissa.

"Täytyy muistaa, että taso on kovempi joka vuosi. Sitä ei pidä unohtaa", muistutti Suomen valtionpäämies Linnan Goottilaisessa salissa hetkeä ennen kuin urheilijat johtajineen ja valmentajineen saapuivat kättelemään häntä kisoja seuranneella viikolla.

Kahvitilaisuuteen oli kutsuttu tietysti kaikki neljä mitalistia: **Heli Rantanen, Marko Asell, Jani Sievinen** ja **Seppo Rätty**. Kutsu kahvikupposen äärelle oli käynyt myös pisteille sijoittuneille urheilijoille.

Urheilijat marssivat Goottilaiseen saliin joukkueen ylljohtajan Ilkka Kanervan johdolla. Mukana olivat myös mm. olympiakomitean valmennuspäällikkö Heikki Kantola ja Suomen olympiakomitean puheenjohtaja Tapani Ilkka. Kaikkiaan oli vieraita kolmisenkymmentä.

Presidentin oikealla puolella istui keihäänheiton kultamitalin voittanut Heli Rantanen ja vasemmalla puolella 200 metrin sekauinnissa hopeaan yltänyt Jani Sievinen. Valtionpämistä vastapäätä istuivat kreikkalais-rooma-

Heli Rantanen, Martti Ahtisaari ja Jani Sievinen nauttivat yhteisestä kahvihetkestä.

laisessa painissa 74 kilon pronssiin sisuuntunut Seppo Rätty. Heidän välissään oli joukkueen ylljohtaja Ilkka Kanerva.

"Heräsin ja kömmän television äärelle"

Presidentti Ahtisaari toijatkua takasivulla

Suomen uutisia

Natoon ei aiota hiipiä

Pääministeri **Paavo Lipponen** (sd) vakuutti jälleen kerran, että Suomea ei olla vaivihkaa ajamassa sotilasliitto Naton jäseneksi.

"Emme norkoile Naton ovelle", Lipponen sanoi viimeviikkoisessa sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän kokouksessa. Hän viittasi mm. presidentin kanssa käymiinsä keskusteluihin.

Nyös Suomen sotien puolustustaistelun perintö ja onnistunut puolueettomuuspolitiikka ovat pääministerin mielestä pääomaa, jota ei ole lupa hukata.

Lipponen mukaan Pohjoismailla on jatkossa entistä suurempi vastuu Itämeren alueen valtioiden kokoamisesta yhteistyöhön. Neuvottelut EU:n laajentamisesta olisi aloitettava yhtäaikaaisesti kaikkien hakijamaiden kanssa. Baltian maiden tulisi olla näissä neuvotteluissa tasaveroisessa asemassa. (Demari)

Inkerinsuomalaisia autetaan sadalta taholta

Venäjällä ja Virossa asuvat inkerinsuomalaiset saavat tukea ainakin sadalta suomalaiselta järjestöltä, oppilaitokselta, uskonnolliselta yhteisöltä tai viranomaiselta.

Vuodesta 1988 inkerinsuomalaisille on annettu tukea yhteensä yli 50 miljoonaa markkaa. Sen lisäksi heitä on avustettu talkootöillä ja tavaralahjoituksin.

Inkerinsuomalaisten tukitoimia on selvittänyt Suomen pakolais- ja siirtolaisuuslain neuvottelukunta. Selvityksen mukaan hajanaista tukea pitäisi sovittaa yhteen nykyistä paremmin. Lisäksi inkerinsuomalaisia tulisi ottaa entistä enemmän mukaan hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen.

Suuri osa tuesta on mennyt Pietariin ja sen ympäristöön. Avustushankkeita on kuitenkin myös Karjalassa, Virossa ja Siperiassa.

Sisu ja Renault yhteistyöhön

Sisu Auton toimitusjohtaja Pekka E. Ojanen ennakoi Sisun ja ranskalaisen Renaultin yhteistyön käynnistävän vuoden vaihteessa.

Sisua ja ranskalaisesta ovat solmineet jo aiemmin sopimuksen yhteisyrityksestä, joka ottaa haltuunsa kaikkien Sisu- ja Renault-kuorma-autojen myynnin Suomessa, Baltiassa ja Venäjällä.

Toimitusjohtaja Ojanen arvioi yhteistyön merkitsevän Sisun Karjaan tehtaalle merkittävää valmistusvolyymien nousua 3-5 vuoden kuluessa. Arvio perustuu Renaultin jakleukanavien Sisulle avaamiseen vientimahdollisuuksiin. Ranskalaisella yrityksellä on myyntiä yli 100 maassa.

Elintarvikkeiden vienti kasvussa

Suomen elintarviketeollisuuden viennin odotetaan kasvavan tänä vuonna 15-20 prosenttia. Lisäys nostaisi alan viennin noin viiteen miljardiin markkaan.

Elintarviketeollisuuden toimitusjohtaja Pekka Hämäläisen mukaan kasvussa on erityisesti liha- ja maitotuotteiden vienti.

Perinteisten vientituotteiden kuten makeisten vienti on vetänyt hyvin Venäjälle ja Baltiaan, mutta muualle niiden menekki on pysynyt lähes ennallaan.

Useiden yritysten tärkein vientikohde on Itä-Eurooppa ja erityisesti Venäjä ja Baltia. Hämäläisen mukaan näillä alueilla ollaankin saamassa takaisin edellisvuonna menetettyä markkinaosuutta. Hämäläinen sanoi viennin EU-maihin vaativan pitkäjänteistä markkinointityötä, joka tuottaa vähitellen tuloksia. EU-maista tärkein kohdema on Ruotsi. Siellä on onnistuttu lisäämään eniten liha- ja maitotuotteiden myyntiä. Makeismyynnissä ei ole tapahtunut muutoksia.

Suomen uutisia

Ulkomaalaisilla jo yli kolmannes pörssin osakkeista

Ulkomaalaiset sijoitukset suomalaisiin osakkeisiin kasvoivat alkuvuonna 7,3 miljardilla markalla. Ulkomaalaisomistuksessa on nyt reilu kolmannes Helsingin pörssissä noteerattavien suomalaisten yritysten osakkeista. Esimerkiksi Nokian osakkeista reilu 70 prosenttia on ulkomaalaisten hallussa.

Ulkomaalaiset sijoittavat yhä kilvaemmin suomalaisiin yrityksiin, kuten esimerkiksi Valmetiin ja Cultoriin.

Suomalaisia osakkeita myytiin tammi-kesäkuussa ulkomaille 28 miljardilla markalla ja ostettiin takaisin 20,7 miljardilla markalla, ilmenee Suomen Pankin julkaisemasta maksutasetilastosta.

Ulkomaalaisten hallussa olevien suomalaisten yritysten osakkeiden arvo nousi kesäkuussa 81 miljardiin markkaan. Nokian osakkeiden osuus koko osakepotista oli runsaat 40 prosenttia.

Nokian osakkeita oli kesäkuun lopussa ulkomaisessa omistuksessa

70,1 prosenttia. Ulkomaisessa omistuksessa olivat myös Tampella, Valmet, Tamro, Cultor ja Benefon. Seitsemässä yrityksessä ulkomaalaisomistus oli yli 40 prosenttia, mutta vähemmän kuin puolet.

Sekä Silja että Raisio tehtaasta siirtyvät lähiaikoina ulkomaalaiseen omistukseen, jos niiden osakkeiden ostot jatkuvat viimeaikaista tahtia. Maan suurimmasta pankista Meritasta ulkomaalaiset omistivat kesäkuussa 19,7 prosenttia.

Taantuville teollisuusalueille piristystä EU:n tukirahoilla

Suomen valtioneuvosto tavoittelee lähes kolmen prosentin työttömyyslukuihin taantuvien teollisuuspaikkakuntien EU-tukiohjelmien avulla. Tarkoitus on ohjelmaan hyväksyttävien hankkeiden avulla luoda vajaat 10 000 uutta työpaikkaa ja uudistaa 5 000 jo olemassa olevaa työpaikkaa.

Suomen ehdotus nk. kakkostukialueiden kehittämisohjelmaksi hyväksyttiin elokuun alkupuoliskolla. Hallitus nostaa ohjelman avulla toteutettavien hankkeiden keskeisimmäksi valintaperusteeksi työllisyyden.

EU:n komissio päättää ehdotuksen pohjalta ohjelman rahoituskehikseksi kaudeksi 1997-1999. Itse tukialueista komissio päätti jo toukokuussa. Kakkostukialueet sijaitsevat Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Päijät-Hämeessä, Kymenlaaksossa, Itä-Uudellamaalla, Etelä-Karjalassa, Keski-Suomessa ja Kokkolassa.

Ohjelmalla on tarkoitus helpottaa

teollisuuden taantumisesta vakavasti kärsivien alueiden ja raja-alueiden asemaa. Hankkeisiin arvioidaan sitoutuvan julkista ja yksityistä kotimaista rahoitusta ja EU-tukea yhteensä vajaat 637 miljoonaa euroa eli yli 3,6 miljardia markkaa.

Kakkosalueiden työttömyys on selvästi muuta maata korkeampi. Tämän vuoden alkupuolella työttömyys huijeli keskimäärin 21,4 prosentissa, mikä on yli kaksi prosenttiyksikköä koko maata enemmän. Liki joka kolmas alueiden työtön on ollut vailla työtä yli vuoden, ja varsinkin vanhimpiä ikäluokkia uhkaa kokonaan syrjäytyminen työelämästä.

Tervetset leppoisalta Lepokodilta!

Viikkomme on kulunut mukavasti ja Ahokas soittelivat meille ihanaa vanhaa tanssimusiikkia hanurilla ja banjolla viime tiistaina. Asukkaamme pitivät siitä hurjasti, joku-nen jopa laitto jalalla koreasti. Taisi tulla nuoruus mieleen!

Keski- ja lounaskokki meillä oli harvasta, pastori Mauri Vihkon pitämässä. Anna-Liisa Vihko soitti "Myrskyluodon Majan" ja säesti muutenkin koko tilaisuuden. Kyllä he ovat suloisia!

Torstaina Leo Jaakkola ja Charlie viihdyttivät meitä tavalla esityksellään. Lepokodin kuoro esiintyi myöskin ilta- ja aamun ohjelmassa. Me lauloimme onnittelulaulun Leo-le, sillä hän juhli syntymäpäiväänsä meidän kanssamme. Syntymäpäivänsä kunniaksi

AHTISAARI...
jatkoa sivulta 14

votti Atlantasta palanneet lämpimästi tervetulleiksi ja onnitteli heitä.

"Tiedän, että jokainen on tehnyt ehdottomasti parhaansa vallinneissa olosuhteissa."

Ahtisaari muistutti, että taso on tullut yhä kovemmaksi kun vertaa aiempaan tulostasoon.

"On kaikki syy olla tyytyväinen tulokseen", hän sanoi.

Presidentti kertoi itse - kuten lukemattomat muut suomalaiset - heränneensä useana yönä ilman kellonsoittia ja kömpineensä television äärelle.

(Demari)

Leo teki myös rahalahjoituksen Lepokodille. Kiitos siitä, Leo!

Charlie soitteli meille pianoa kahteenkin otteeseen viime viikolla. Lydia ja Mikko Knuutila sekä Mirja Ketonen esiintyivät Charlien säestyksellä perjantaina, ja Charlie soitteli meille yksinään maanantaina. Aika kova poika pimputtelemaan pianoa.

Me menimme rannalle keski- ja lounaskokki ja rantailun jälkeen söimme McDonald'silla lounaan. Oli ihan mukava syödä hieman junk foodia. Jokainen noin tusinasta osanottajasta oli tyytyväinen ja kylläinen retken jälkeen.

Perjantaina pidimme Happy Hour'n Lepokodilla. Osanotto oli niin runsas, että meiltä loppui sekä välipalat että juomat hieman kesken. No, seuraavalla kerralla osaamme varata kaikkea paljon enemmän.

Kiitos Apostolic Lutheran kirkolle sunnuntaisesta jumalanpalveluksesta sekä Liisa Putkoselle uutteruudesta kampaamossa.

Otamme osaa Vilho Puikkosen ja Elsie Petersonin sukulaisten ja ystävien suruun. Vilho ja Elsie nukkuivat pois viime viikolla.

Tämän kesän aikana meille on muuttanut kymmenen uutta asukasta. Tervetuloa: Tyyne Cheesman, Tyyne Korhonen, Martti ja Paula Huovinen, Anna-Liisa Nurme, Tyyne Nieminen, Jenny Konsen, Hanna Mäki, Jacob Allik, Ester Wainio. Toivottavasti te viihdytte Lepokodilla yhtä hyvin kuin me!

Tässä viimeisimmät kuulumiset. Hyvää viikon jatkoa toivottelee

Anu Delcourt
Lepokodilta

Karita Mattila oopperalehden vuoden taiteilijaksi

Musiikkilehti *Opera Now* on valinnut suomalaisen sopraano-tähden **Karita Mattilan** Vuoden kansainväliseksi taiteilijaksi. Lehden heinä-elokuun numerossa on iso kuva Mattilasta Elizabethin osassa Verdin *Don Carloksessa*, jossa hän on hurmannut yleisön ja arvostelijat sekä Pariisissa että Lontoossa.

Seuraavassa *Opera Now* numerossa on luvassa lisää juttua Mattilasta. Koko numero on omistettu parhaille oopperataiteilijoille ja -esityksille eri puolilla maailmaa.

Opera Now toteaa, että Mattila tuli kansainväliseen tietoisuuteen voittaessaan Cardiffin kansainvälisen laulukilpailun vuonna 1983. Nyt hän on uransa huipulla, lehti kehuu.

Karita Mattilalle Elizabethin osa **Luc Bondyn** ohjaamassa *Don Carloksessa* on uran suuria voittoja. Ensi-ilta oli keväällä Pariisissa ja kesällä sama tuotanto nähtiin Lontoon kuninkaallisessa oopperassa Covent Gardenissa.

Kausi on Mattilalle ollut muutenkin menestyksekkäs. Kotimaassaan hän sai kultalevyn

Wonderfull-cd:stä, jolla hän esittää ikivihreitä yhdessä **Pekka Saviojoen** johtaman Tapiola sinfonietan kanssa. Levyn tuottaja on Ondine, jolle Mattila on yhdessä **Ilmo Rannan** kanssa levyttänyt 24 Sibeliuksen laulua.

Mattilan ja Rannan Sibeliuksen-levy on saanut kansainvälisessä lehdistössä hyvän vastaanoton.

Karita Mattilan maine maailmalla ei laannu.

Sotalapsipatsas Kemiin

Iläisen kuvanveistäjä **Sanna Koiviston** veuistämä sotalapsipatsas Peini Ikuisuus paljastettiin Kemin Meripuistossa kuun alussa. Pronssinen lapsihahmo muistuttaa toisen maailmansodan alkaisesta noin 70 000 suomalaislapsen joukkosiirrosta Ruotsiin ja Tanskaan.

Patsashankkeen pani alkuun Kemin seudun sotalapsi-yhdistys kaksi vuotta sitten. Yhdistys itsessään perustettiin vuonna 1991 ja se oli silloin ensimmäinen sotalapsiyhdistys Suomessa. Sen jälkeen niitä on perustettu viisi Suomeen, yhdeksän Ruotsiin ja yksi Tanskaan.

Kultaa Suomeen myös tietotekniikan olympialaisissa

18-vuotias jyvaskyläläinen **Janne Kujala** on voittanut kultaa Budapestissa järjestetyissä tietotekniikkaolympialaisissa.

Kujala on harrastanut tietotekniikkaa kahdeksan vuotiaasta saakka. Hän kirjoitti viime keväänä ylioppilaaksi Jyväskylän Cygnaeuksen lukiota. Parhaillaan kultamitalisti suorittaa varusmiespalvelusta Kymen ilmatorjuntarykmentissä Haminassa.

Janne Kujalan kullon lisäksi tamperelainen **Vesa Rantanen** toi Suomelle pronssia. Näiden menestysten myötä Suomi oli kisojen paras Länsi-Euroopan valtio.

Tietotekniikkaolympialaisiin osallistui kaikkiaan 222 kilpailijaa 58 maasta.

RAIVAAJA

TILAUS JA/TAI OSOITTEENMUUTOS

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

NIMI _____

OSOITE _____

Uusi tilaus _____ uudistus _____

Maksu \$ _____

TILAUSHINNAT:

USA: 12kk \$23.00; 6kk \$15.00; 3kk \$11.00
Ulkomaat: 12kk \$28.00; 6kk \$20.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

All Your Travel Anywhere in the World

FINNEXPRESS

SAVES YOU MONEY

ON FLIGHTS TO

FINLAND

CRUISES ♦ TOURS ♦ CARS ♦ HOTELS
SCANDINAVIAN BONUSPASS FREE WITH TICKET

For information and reservations please contact:

TRAVEL SERVICE
425 Madison Avenue, New York, NY 10017
212 832-8989 800 677-6454

Muistithan uusia tilauksesi?

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd
Friday of the month from
October through May.

CENTRAL PRESBYTERIAN CHURCH

593 Park Ave & 64th St., NYC
Mailing address for
information
P.O. Box 2590
Grand Central Station,
New York, NY 10163